

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců
JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Aleny Hocké ve věci

žalobce: S. N., nar.: X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
*zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1,*

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 11. 2022, č. j. OAM-20156-63/PP-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žádostí ze dne 8. 12. 2021 požádal žalobce žalovaného o vydání povolení k přechodnému pobytu. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 11. 2022, č. j. OAM-20156-63/PP-2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), rozhodl tak, že výrokem I. žádost zamítl s odkazem na § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

některých zákonů (dále jen „ZPC“), neboť existuje důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a výrokem II. napadeného rozhodnutí stanovil žalobci lhůtu k vycestování z území České republiky o délce 30 dnů ode dne oznámení napadeného rozhodnutí.

Obsah žaloby

2. Žalobce zrekapituloval, že napadenému rozhodnutí předcházela rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 10. 2022, č. j. 57 A 59/2022-28, jenž žalovanému uložil vydat rozhodnutí ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
3. V žalobě pak žalobce označil celkem tři žalobní body. První se vztahuje k námitce, že žalovaný nemohl opravdově posoudit přiměřenost napadeného rozhodnutí, pokud neprovedl výslech jeho rodinných příslušníků, protože nedisponoval podrobnostmi o osobních a rodinných poměrech žalobce.
4. Způsob, jakým žalovaný odmítl provést výslech rodinných příslušníků žalobce, zejména nezletilé dcery M., je nepřijatelný. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že nepřistoupil k provedení výslechů, neboť uvěřil tvrzením ohledně vazeb uvnitř žalobcovy rodiny, a tak učiněná tvrzení dále neprovéřoval; žalobce mohl uvést další skutečnosti písemně formou odpovědí na jím vymezené otázky. Takové odůvodnění však dle žalobce nemůže obstát. Nejde o to, zda správní orgán uvěří existenci osobních a rodinných vazeb cizince. Podstatné je, aby pro vyvažování protichůdných zájmů měl dostatek informací.
5. V daném případě měl žalovaný povinnost provést výslech žalobcových rodinných příslušníků. Jen na základě takto získaných informací mohl žalovaný shromáždit dostatečně konkrétní a podrobné podklady a provést opravdové hodnocení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí. Postup žalovaného navíc neodpovídá současnému vývoji judikatury. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-42, dle něž pokud se cizinec domáhá výsledku jeho rodinných příslušníků, vznesl dostatečně konkrétní skutková tvrzení a vymezí okruh skutečností, na které se správní orgán má zaměřit, nemůže správní orgán provedení výslechu odmítnout jen s odůvodněním, že nezpochybňuje ani soukromé ani rodinné okolnosti cizince.
6. Tyto závěry potvrzují i další rozhodnutí správních soudů. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, výslech rodinných příslušníků slouží předně ke zjištění podstatných okolností týkajících se soužití cizince s jeho rodinou včetně nezletilých dětí, jakož i udržování vzájemných kontaktů, podílení se na výchově nezletilých dětí či ekonomické situace. Zjišťování skutkového stavu správní orgán nemusí provádět jen prostřednictvím výslechu. Podmínkou je, aby aktivně zjišťoval konkrétní okolnosti rodinného života, ekonomický stav rodiny a další okolnosti. K tomuto žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2020, č. j. 1 Azs 284/2020-19.
7. S ohledem na zmíněné judikaturní závěry má žalobce za to, že žalovaný hrubě porušil svou povinnost provést výslech rodinných příslušníků žalobce. Žalobce svou procesní aktivitou dostal požadavku na vznesení návrhu na výslech. Vyličil rozhodné skutečnosti a velice podrobně vymezil okruh otázek, při jejichž zodpovězení by žalovaný měl dostatečně podrobné a kvalitní informace o soukromém a rodinném životě žalobce.
8. Žalovaný se vyhnul své povinnosti zjistit podstatné okolnosti žalobcova rodinného a soukromého života, zejména ve vztahu k péči žalobce o zbývající členy rodiny, jejich vzájemné závislosti z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a okolností týkající se

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nezletilé dcery M.. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí tyto okolnosti nezohlednil, je chybné jeho posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí, když došel k závěru, že veřejný zájem jednoznačně převažuje nad individuálním zájmem žalobce na zachování soukromého a rodinného života.

9. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce neuvedl žádné okolnosti, které by svědčily o nepřiměřenosti zásahu do života žalobce. Pokud ale žalovaný odmítl provést výsledky rodinných příslušníků žalobce, nedal jim žádnou příležitost, aby takové okolnosti uvedli. Žalobce navíc v rámci vyjádření k podkladům pro rozhodnutí upozorňoval jak na svůj zdravotní stav, tak i na zdravotní stav manželky a jeho matky a na jejich vzájemnou závislost při zajišťování lékařské péče.
10. Žalobce trpí srdečním onemocněním, kvůli němuž musel již šestkrát podstoupit operaci koronárního by-passu. Manželka trpí onkologickým onemocněním a jeho matka je vzhledem k vysokému věku nemohoucí osobou. Žalobce je jedinou osobou, která obstarává materiální prostředky k zajištění nezbytné lékařské péče, dále pak podporu a administrativu spojenou se zajištěním lékařské péče a doprovází své rodinné příslušníky při návštěvách lékaře. Všichni členové rodiny jsou tak na sobě navzájem závislí. Existence této závislosti představovala důvod, proč žalobce trval na výsledku rodinných příslušníků. Účelem navržených výsledků nebylo ztěžovat postup žalovaného, ale upřesnit a předložit informace ohledně zdravotního stavu a realizace vzájemné péče. Tyto informace byly nezbytné pro posouzení otázky přiměřenosti, a to v mezích judikatury Evropského soudu pro lidská práva.
11. V druhém žalobním bodě žalobce směřoval své námitky k tomu, že žalovaný nedbal nejlepšího zájmu žalobcovy nezletilé dcery M. a neumožnil jí realizaci jejího práva být slyšena. Uvedl, že žalovaný nedostal povinností vyplývajícím z Úmluvy o právech dítěte a neprovedením výsledku nezletilé dcery M. jí upřel právo být slyšena podle čl. 12 Úmluvy o právech dítěte. Žalovaný si dále odmítl zajistit stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“), což je v rozporu s nejlepším zájmem nezletilé dcery.
12. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí připouští, že toto rozhodnutí bude představovat zásah do života nezletilé dcery M., tento zásah ale relativizuje s odkazem na její věk blízký zletilosti, obecnými tvrzeními o nižší potřebě péče ze strany rodičů a trestní minulosti žalobce.
13. Žalovaný se zájmy nezletilé M. kromě uvozovací argumentace zabýval nedostatečně, velkou část svých úvah věnoval trestní historii žalobce. Žalovaný nepřiznal nejlepšímu zájmu nezletilé dcery M. rozhodující význam a neučinil z něj středobod všech svých úvah při zkoumání přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Takový postup neodpovídá judikатурním závěrům správních soudů ani Evropského soudu pro lidská práva. Rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu vymezila s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, hlediska, kterými se správní orgán musí zabývat při určení nejlepšího zájmu dítěte. Při tomto hodnocení musí zohlednit 1) míru péče o dítě (zejména jde-li o výlučnou péči či nikoli), 2) míru faktické závislosti dítěte na rodiči (zejména s ohledem na věk, zvláštní potřeby atd.), 3) hloubku emočního vztahu dítěte k rodiči či 4) míru ohrožení řádného vývoje dítěte. Všechna tato kritéria musí být vážena proti konkurujícímu veřejnému zájmu a konečné posouzení a určení nejlepšího zájmu dítěte musí být materiálně obsaženo v odůvodnění rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

14. Žalovaný se sice částečně věnoval vymezeným kritériím, učinil tak ale na základě nepodložených spekulací. Kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte vyžaduje, aby správní orgány nashromáždily dostatečné množství informací o poměrech nezletilého dítěte. Existují dva způsoby jak dostat zmíněné povinnosti: provedení výslechu nezletilého dítěte nebo zajištění stanoviska OSPOD. Žalovaný neučinil ani jedno. Žalovaný tak neměl žádné vědomí o kvalitě vztahu mezi žalobcem a jeho nezletilou dcerou M., nemohl tak posuzovat protichůdné zájmy.
15. Opravdové posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí vyžaduje mnohem větší péči, která se odráží v povinnosti žalovaného k nashromáždění dostatečného množství informací o poměrech nezletilého dítěte. Nestačí, aby byl nejlepší zájem dítěte vymezen uvěřením existence intenzivní vazby mezi rodičem a dítětem a jinými spekulacemi. K posouzení jsou potřeba podklady, které obsahují seznatelné informace o poměrech nezletilého dítěte.
16. Žalobci není zřejmé, jak mohl žalovaný vymezit, co je v nejlepším zájmu nezletilého dítěte, když nezletilá M. nedal prostor k vyjádření. Její předložené prohlášení sice mohlo posloužit jako výchozí bod pro určení jejího nejlepšího zájmu, ale prostřednictvím písemné formy není dobře možné vyličtí veškeré podrobnosti a nuance mezilidských vztahů, zejména pokud se jedná o vztah rodiče a dítěte.
17. K případné argumentaci, že vyjádření žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí a prohlášení nezletilé dcery M. činí provedení výslechu nadbytečným, žalobce uvedl, že nezletilá dcera M. může svá učiněná tvrzení dále upřesnit a rozvíjet. Pro účely zjištění nejlepšího zájmu nezletilé M. byly vymezeny otázky, které jí měl žalovaný položit. Neprovedením výslechu žalovaný porušil právo nezletilé M. být slyšena podle čl. 12 Úmluvy o právech dítěte a s ním úzce spjaté ustanovení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, jenž zakotvuje již zmíněný nejlepší zájem dítěte.
18. Dále žalobce odkázal na judikaturu vnitrostátních soudů, zejména Ústavního soudu. Ačkoli se skutkově netýkají problematiky cizinců, nosné důvody rozhodnutí jsou přenositelné a použitelné pro účely řízení podle ZPC. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1708/14, musí být názor dítěte vnímán jako zásadní vodítko při hledání nejlepšího zájmu dítěte, přičemž nezjišťování názoru dítěte přímo je možné pouze v jeho nelepším zájmu, takový postup musí být vždy odůvodněn. V projednávané věci bylo nevyslechnutí nezletilé M. odůvodněno tím, že žalovaný uvěřil existujícím vazbám mezi ní a žalobcem, přičemž tato tvrzení dále neprověřoval. Ve světle zmíněného rozhodnutí Ústavního soudu ale takové odůvodnění nemůže dostát požadavkům na neumožnění dítěti uplatnit právo být slyšen. Ze zmíněného rozhodnutí Ústavního soudu vyplývá, že nevyslechnout dítě je přípustné jen výjimečných případech. Žalobci není zřejmé, která výjimečná okolnost vedla žalovaného k nepřistoupení k výslechu.
19. Žalobcova dcera dosáhla věku 17 let, tudíž je natolik rozumově vyspělá, aby, samostatně formulovala svůj pohled na celé řízení, zejména se vyjádřila k otázce následků vycestování svého otce.
20. Nezajištění stanoviska či zprávy OSPOD žalovaný odůvodňuje tím, že OSPOD musí mít zaveden spis o konkrétním dítěti. Není-li nezletilý zařazen do evidence, nevztahuje se na něj úprava zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.
21. Žalovaný vykládá zákon o sociálně-právní ochraně dětí způsobem vybočujícím všem metodám výkladů práva, § 6 tohoto zákona obsahuje slovo zejména, což znamená, že výčet

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

tam uvedený je neuzavřený. Žalovaný musí vykládat vnitrostátní právní úpravu vždy ve prospěch nezletilého dítěte, jak plyne např. z nálezů Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2017, sp. zn. I. ÚS 1737/16. Žalovaný však dovedl pravý opak a takový postup nelze tolerovat.

22. Žalovaný si měl a musel pro účely vymezení nejlepšího zájmu nezletilého dítěte obstarat stanovisko OSPOD, tvrzení o nezaloženém spisu nepovažuje žalobce za argumentačně hodnotné. I judikatura správních soudů považuje stanoviska OSPOD důležitý podklad pro určení nejlepšího zájmu dítěte.
23. Ve třetím žalobním bodě žalobce uplatnil své námitky týkající se nesprávného vyložení a aplikace výhrady veřejného pořádku. Má za to, že žalovaný při rozhodování uplatnil výhradu veřejného pořádku, aniž by zohlednil unijní vlivy, především skutečnost, že nezletilá M. je občankou EU.
24. Žalobce po celou dobu správního řízení upozorňoval, že žalovaný musí uplatňovat výhradu veřejného pořádku obezřetně. Žalobci nezbyvá nic jiného, než zopakovat svou argumentaci obsaženou ve vyjádřeních ze dne 2. 9. 2022 a ze dne 27. 10. 2022.
25. Na případ žalobce dopadá čl. 27 směrnice 2004/38/ES. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tento článek zmínil, ale nesprávně s ním pracuje, zejména nezohlednil judikaturu Soudního dvora EU, která je pro všechny členské státy závazná. Vnitrostátní úpravu nelze číst odděleně od příslušné unijní úpravy obsažené ve směrnici 2004/38/ES.
26. Jakákoli opatření členských států, jimiž je omezováno právo volného pohybu občanů EU i jejich rodinných příslušníků představuje výjimku ze široce pojeté unijní svobody pohybu osob. Proto jakákoli výhrada veřejného pořádku musí být vykládána a aplikována zvláště restriktivně a vyžaduje důkladné vyhodnocení potřebnosti takového omezujícího opatření, jak vyplývá z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 27. 10. 1977, C-30/77, věc Bouchereau nebo ze dne 29. 4. 2004, spojené věci C-482/01 a C-493/01, věc Orfanopoulos a Oliveri.
27. Dle žalobce nemohl žalovaný použít stejnou argumentaci, na jejímž základě zrušil jeho předchozí pobytové oprávnění. Probíhající trestní řízení nemá žádnou výpovědní hodnotu pro účely aplikace výhrady veřejného pořádku, neboť do pravomocného odsouzení je žalobce stále považován za nevinného. Žalobce nesouhlasí s argumentací, že na probíhající trestní řízení žalobce lze při hodnocení, zda osobní chování žalobce představuje aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení některých zájmů společnosti, vůbec přihlížet.
28. Žalovaný navíc nevzal v úvahu, že případný nucený návrat žalobce do domovského státu může mít nepříznivý vliv i na jeho nezletilou dceru M.. Žalobce přitom soustavně a jasně zdůrazňoval, že o nezletilou M. pečuje, a že vzhledem ke špatnému zdravotnímu stavu jeho manželky a jeho matky není nikdo jiný, kdo by se byl schopen nejenom materiálně o nezletilou M. postarat.
29. Odepření práva na pobyt žalobce, jehož dcera je občankou ČR, a je odkázána na výživu svého otce, má nepřipustný účinek. Přitom čl. 20 SFEU brání opatření, pokud jejich účinkem je připravení občana EU o možnost skutečně využívat podstatné části práv plynoucích z jeho postavení občana EU. Žalobce také odkázal na čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, který zakotvuje ochranu rodinného života. Žalovaný tak měl zjišťovat, jak intenzivní je vztah závislosti mezi jím a jeho dcerou. Žalobce dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 301/2019-40, dle něž není možné státního občana ČR přímo ani nepřímo nutit k opuštění vlasti.
30. K argumentaci žalovaného, že nezletilá M. je ve věku blízkém zletilosti, nevyžaduje tolik

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

intenzivní péči a dokáže se o sebe sama postarat, žalobce uvedl, že tento argument se přičítá jeho postavení jako primárního živitele a znovu zdůraznil, že dcera je na něm existenčně závislá. Unijní judikatura vyžaduje, aby při zjišťování, zda odepření pobytu občanu třetí země, v jehož důsledku občan EU přichází o možnost realizace výkonu podstatné části práv vyplývající z jeho statusu, byla zohledněna nejen právní, nýbrž také finanční, a především citová stránka péče.

31. Ačkoliv žalobce nemůže předjímat, jakým způsobem by žalovaný rozhodl, pokud by měl k dispozici informace ohledně péče nezletilé dcery, je přesvědčen, že napadené rozhodnutí namítaný nepřipustný účinek má. Je totiž nutné si uvědomit, že případná nucená nepřítomnost účastníka by vedla k „dominovému efektu“, kdy nezletilá dcera bude muset opustit území České republiky, a to jen z důvodu, že jí a jejímu otci zde nebude umožněno vést plnohodnotný rodinný život.
32. Při odůvodnění aplikace výhrady veřejného pořádku postupoval žalovaný v rozporu s judikaturními požadavky a zdůraznil pouze žalobcovu trestní minulost. Žalovaný vyložil obsah pojmu výhrady veřejného pořádku zcela chybně. Chápe tento pojem jako souhrn základních norem, které se považují za nevyhnutelné pro fungování demokratického státu a společnosti, přičemž vedle norem právních se jedná též o normy morální, sociální, politické, případně náboženské. Jedná se o doslovnou citaci rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 7 As 90/2013-41. Toto rozhodnutí však bylo překonáno usnesením rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151.
33. Žalobce také nesouhlasí s tím, že za závažné narušení veřejného pořádku lze považovat jakékoli porušení právních předpisů. Musí se kumulativně jednat o takové porušení, na základě kterého lze vyhodnotit osobní chování cizince jako aktuální, skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu veřejného pořádku.

Vyjádření žalovaného

34. Žalovaný neprovedl výslech členů žalobcovy rodiny, neboť je považoval a nadále považuje za nadbytečné. Předmětem žaloby je procesní výsledek řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu, jedná se o řízení zahájené na žalobcův návrh, iniciativa má být v tomto řízení na straně žadatele, na rozdíl od řízení zahajovaného z moci úřední.
35. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl v řízení nadstandardně aktivní, když předložil řadu vyjádření svých členů rodiny a důkazů. Žalovaný z listin předložených žalobcem vycházel a hodnotil je jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Ve svém souhrnu pak tvoří poměrně plastický obrázek o rodinných poměrech žalobce.
36. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů týkajících se rodinných a osobních poměrů žalobce, ze kterých bylo možno kvalifikovaně posoudit přiměřenost zásahu do jeho rodinného a soukromého života. Žalovaný dodal, že výsledky nejsou jediným prostředkem, kterým lze podklady pro rozhodnutí získávat, v této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 5. 2021, sp. zn. 77 A 152/2020.
37. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je jasné patrné, že se žalovaný věnoval posouzení nejlepšího zájmu dítěte s odpovídající pečlivostí a z mnoha úhlů. Žalovaný odmítá tvrzení žalobce ohledně znemožnění práva nezletilé dcery být slyšena, neboť je z obsahu spisového materiálu patrné, že poskytla poměrně ucelené a vyčerpávající stanovisko, které žalovaný následně zhodnotil a přihlédl k němu. Z čl. 13 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte vyplývá, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dítě může být slyšeno prostřednictvím svého zákonného zástupce, čehož žalobce využil. K obdobným závěrům došel i Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 6. 12. 2022, sp. zn. I. ÚS 2027/22.

38. Za absurdní považuje žalovaný tvrzení žalobce, že písemné vyjádření nezletilé dcery nelze považovat za plnohodnotné. Dcera žalobce je ve věku na hranici zletilosti a na základě předložených vysvědčení lze usuzovat, že je schopná se písemnou formou vyjádřit. Jistě lze spatřovat rozdíly mezi písemným a ústním projevem, ale písemný projev lze považovat za přesnější, strukturovanější, promyšlenější a lépe postihují komplexitu a složitost věci. Oba projevy lze považovat za plnohodnotné a rovnocenné.
39. K neopatření stanoviska OSPOD žalovaný uvedl, že měl k dispozici dostatek podkladů, na základě kterých byl schopen posoudit přiměřenost rozhodnutí i nejlepší zájem dítěte. Ze ZPC nevyplývá povinnost správního orgánu v pobytových řízeních vyžádat si stanovisko OSPOD.
40. Žalovanému není z žaloby zřejmé, v čem při aplikaci výhrady veřejného pořádku chyboval. Odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje výklad relevantní právní úpravy včetně přesahu do práva EU, rovněž i závěry správních soudů. Žalovaný vyložil tento neurčitý právní pojem v souladu s právem a recentní judikaturou. Není pravdou, že žalovaný by v napadeném rozhodnutí převzal předchozí hodnocení soudů, které se týkalo s žalobcem vedeného řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalovaný provedl hodnocení výhrady veřejného pořádku zcela autonomně a nezávisle, pouze v napadeném rozhodnutí zmínil, že soudy se již v případě osoby žalobce otázkou narušení veřejného pořádku zabývaly a došly k jednoznačnému závěru.
41. Žalovaný si je vědom, že musí respektovat presumpci žalobcovy nevinny stran probíhajícího trestního řízení. Je však toho názoru, že nepravomocnému rozsudku lze přikládat určitou relevanci minimálně pro účely hodnocení, zda chování a jednání žalobce je aktuální pro uplatnění výhrady veřejného pořádku. Skutečnost, že žalobce svým jednáním vyvolal zahájení trestního řízení, nenapovídá o jeho bezproblémovém způsobu života a vede k pochybnostem o upřímnosti tvrzení žalobce, že se z předchozích trestných činů a odsouzení poučil.

Jednání ve věci

42. Krajský soud v Plzni ve věci konal dne 8. 2. 2023 jednání, jehož se zúčastnil zástupce žalobce, Mgr. Petr Václavek, advokát, a za stranu žalovanou jednala zmocněná zaměstnankyně, Mgr. A. C. Zástupce žalobce shrnul podstatu žalobní argumentace. Upozornil na to, že správní řízení bylo zatíženo průtahy a že žalovaný již v době, kdy žalobci běžela lhůta pro poskytnutí součinnosti, vydaly výzvu k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, takže měl o výsledku řízení již představu, nezávisle na tom, co žalobce do svého vyjádření uvede. Neprovedení výsledků jeho a jeho rodiny ve správním řízení považuje za zásadní pochybení. Má za to, že žalovaný porušil presumpci neviny. Zástupce žalobce navrhl, aby byla před soudem slyšena žalobcova dcera M..
43. Zástupkyně žalovaného ve svém vystoupení odkázala na napadené rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Presumpce neviny byla respektována, ale skutečnost, že se žalobcem byla zahájena další trestní řízení, nelze pominout, to však ještě neznamená, že žalovaný vychází z toho, že žalobce bude skutečně i odsouzen. Důkazní návrhy na provedení výsledků ve

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

správním řízení byly nekonkrétní.

44. Soud zamítl důkazní návrh, aby byla slyšena žalobcova dcera M., a to z důvodu nadbytečnosti. Žalobcova dcera ve správním řízení uplatnila své písemné vyjádření. Soud nepovažoval za potřebné, aby o svém vztahu k otci a dopadům, které pro ni vyplývají z žalobou napadeného rozhodnutí, vypovídala i během jednání.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti

45. Na území České republiky žalobce pobýval od 5. 11. 2003 na základě povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana ČR za účelem sloučení s občanem ČR. Fakticky žalobce do České republiky přicestoval v dubnu 2002, kdy také požádal o azyl.
46. Žalobce podal dne 8. 12. 2021 žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, a to ve vztahu ke své dceři M.. Žalovaný při shromažďování spisového materiálu zajistil na základě jím opatřeného opisu z žalobcova rejstříku trestů nejprve rozhodnutí trestních soudů vydaných v žalobcových věcech. Jednalo se o rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 24. 11. 2003, sp. zn. 6 T 42/2003, který nabyt právní moci dne 24. 11. 2003 a jímž byl žalobce odsouzen za trestný čin útoku na veřejného činitele dle § 155 odst. 1 písm. a) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, spáchaný v jednočinném souběhu s trestným činem výtržnictví dle § 202 odst. 1 trestního zákona (k trestné činnosti došlo dne 15. 1. 2003). Dále šlo o rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. 12. 2015, č. j. 4 T 127/2015-57, který nabyt právní moci dne 1. 12. 2015 a jímž byl žalobce odsouzen za přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Dále žalovaný opatřil trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 31. 7. 2020, sp. zn. 7 T 41/2020, který nabyt právní moci dne 20. 8. 2020 a kterým byl žalobce odsouzen za přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku spáchaný v jednočinném souběhu s přečinem ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku. Žalovaný rovněž opatřil trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 28. 2. 2019, č. j. 7 T 9/2019-66, který nabyt právní moci dne 27. 3. 2019 a jímž byl žalobce odsouzen za přečin vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku spáchaný v jednočinném souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a s přečinem nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 trestního zákoníku.
47. Ve správním spise se nachází i rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2020, č. j. OAM-2855-15/ZR-2020, kterým bylo podle § 87l odst. 1 písm. a) ZPC zrušeno žalobcovo povolení k trvalému pobytu a dle § 87l odst. 3 ZPC stanovena lhůta k vycestování do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí a udělen výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 17. 3. 2021, č. j. MV-24398-5/SO-2021, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti danému rozhodnutí (a částečně změněna textace jeho výroku, pokud jde o stanovenou lhůtu k vycestování a výjezdní příkaz). Jak je patrné z – ve správním spisu rovněž založených – rozsudků Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 6. 2021, č. j. 57 A 64/2021-81, a Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 266/2021-102, tato rozhodnutí správních orgánů obstála i v soudním přezkumu. Jejich souladnost s ústavním pořádkem pak plyne i z usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2021, sp. zn. I. ÚS 3116/21. Věcný důvod ke zrušení žalobcova povolení k trvalému pobytu spočíval v závěru správních orgánů, že žalobce závažným způsobem narušoval veřejný pořádek.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

48. Žalobcův návrh na obnovu řízení o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu byl zamítnut rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 25. 1. 2022, č. j. MV-10392-7/SO-2022 [v tomto směru soud podotýká, že je mu z úřední činnosti známo, že toto rozhodnutí bylo následně potvrzeno rozhodnutím ministra vnitra ze dne 8. 3. 2022, č. j. MV-10392-11/SO-2022, žaloba proti němuž byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 1. 2023, č. j. 77 A 24/2022-38; řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Azs 23/2023 nebylo v době vydání tohoto rozsudku skončeno].
49. Po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 24. 8. 2022 zaslal žalobce žalovanému vyjádření ze dne 2. 9. 2022, v němž upozornil, že dle jeho názoru nejsou dány důvody pro nevyhovění žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. f) ZPC, neboť při posuzování otázky naplnění hypotézy tohoto ustanovení je nutno hodnotit rizika budoucí, nikoli vycházet z předchozího jednání žalobce. Dále žalobce poukázal na nezbytnost eurokonformního výkladu citovaného ustanovení optikou směrnice 2004/38/ES, zejména jejího čl. 27. Poukazuje také na problém přiměřenosti dopadů případně negativního rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žalobce a slučitelnost takového rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky. Žalobcovo vyjádření obsahuje mozaiku citací řady soudních rozhodnutí a dále důkazní návrhy: jednak žalobce navrhuje provedení výsledku svého, své manželky a obou dcer, jednak opatření zprávy OSPOD kvůli dopadům případného negativního rozhodnutí do situace jeho nezletilé dcery. Žalobce však neoznačil žádné konkrétní skutkové tvrzení, které by mělo být těmito důkazy prokázáno. Spokojil se se zcela obecnými formulacemi (např. že provedení navržených výsledků považuje za zcela stěžejní z hlediska úplného a řádného zjištění skutkového stavu věci).
50. Žalovaný v dalším průběhu řízení doplnil do správního spisu podklady, mj. i ty získané prostřednictvím součinnosti žalobce; mezi dalšími se jednalo o čestné prohlášení jeho a jeho manželky, písemné vyjádření dcery M., její vysvědčení a potvrzení o studiu.
51. Naposledy se žalobce vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí v rámci svého podání ze dne 27. 10. 2022. V něm se nejprve vymezil vůči předpokládanému závěru o narušení či ohrožení veřejného pořádku a dále se věnoval problematice přiměřenosti případného zamítavého rozhodnutí. Zdůraznil přitom svůj nepříznivý zdravotní stav, který vyžaduje, aby měl zajištěnou co nejkvalitnější zdravotní péči. Popisoval také péči o členy své rodiny. Při tom žalovanému vytýká, že měl zjišťovat, jak intenzivní je vztah závislosti mezi ním a jeho dcerou, zohledněna má být nejen finanční stránka péče, nýbrž také stránka právní a citová. S ohledem na to, že dcera M. je dosud nezletilá, je žalovaný z hlediska čl. 3 Úmluvy o právech dítěte povinen zjišťovat z úřední povinnosti skutkový stav v takovém rozsahu, aby mohl vyložit ustanovení § 174a odst. 3 ZPC ve prospěch zájmů nezletilého dítěte.
52. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že jelikož žalobce je otcem české občanky M. N. narozené X, lze jej považovat za rodinného příslušníka občana České republiky podle § 15a odst. 1 písm. b) ve spojení s § 15a odst. 2 ZPC. Žalovaný však dospěl k závěru, že v žalobcově případě je dán důvod pro zamítnutí jeho žádosti podle § 87e odst. 1 písm. f) ZPC, tedy že je důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Existenci takového důvodného nebezpečí odvodil žalovaný ze žalobcovy shora již rekapitulované trestní minulosti, odkazu na rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary o odložení jedné přestupkové věci podle § 75 odst. 5 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., přestupkového zákona týkající se přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

b) a c) bod 4. zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích a konečně i s přihlédnutím k dalšímu trestnímu řízení vedenému proti žalobci u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 4 T 68/2021 pro přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku a přečin vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku a přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku, kterých se měl dopustit dne 4. 1. 2022 [soud k tomuto trestnímu stíhání toliko doplňuje, že je mu z úřední činnosti známo, že odsuzující rozsudek v dané věci ze dne 19. 9. 2022, č. j. 4 T 68/2021-272, byl usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 11. 2022, č. j. 50 To 328/2022-326, zrušen a věc byla vrácena Okresnímu soudu v Karlových Varech, což ostatně během jednání konstatoval i žalobcův zástupce]. Žalovaný se zabýval výkladem neurčitého právního pojmu „závažné narušení veřejného pořádku“ a dospěl k závěru, že jednání žalobce znaky závažného narušení veřejného pořádku naplňuje, přičemž přihlédl k závažnosti trestné činnosti, časové blízkosti jednotlivých odsouzení i stupňování závažnosti trestné činnosti v čase. Že žalobce vážně narušuje veřejný pořádek, konstatoval i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku týkajícím se zrušení žalobcova povolení k trvalému pobytu. V páchání trestné činnosti žalobce pokračoval i po podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Žalovaný uvedl, že žalobce je agresivní až násilnické povahy, nezvládá své emoce, vykazuje minimální úctu k životu, zdraví a majetku druhých osob. Na vyhrocené situace reaguje neadekvátně, konfrontačně a nepředvídatelně agresivně. Jeho nevyzpytatelnou agresivitu se zvyšuje po požití alkoholu, přičemž právě pod jeho vlivem žalobce často své trestné činy páchá. V tom žalovaný spatřuje riziko budoucího narušování veřejného pořádku žalobcem, který se koneckonců na území České republiky zdržuje neoprávněně, nerespektoval lhůtu k vycestování stanovenou rozhodnutím o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu, fikce pobytu dle § 87y ZPC mu nebyla přiznána.

Posouzení věci

53. Soud se nejprve zabýval otázkou důvodnosti žalobních námitek ve vztahu k naplnění předpokladů § 87e odst. 1 písm. f) ZPC. Pokud by totiž dospěl k závěru, že příslušný žalobní bod byl uplatněn důvodně, postrádalo by smyslu věnovat se dále problematice posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žalobce, neboť by napadené rozhodnutí neobstálo jako celek.
54. Podle § 87e odst. 1 písm. f) ZPC: *„Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.“*
55. Výkladem pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“ v kontextu zákona o pobytu cizinců se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v již zmiňovaném usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, přičemž konstatoval, že *„při výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“, používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. Narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

života cizince a přihlédnout k jeho celkové životní situaci.“ Na tyto závěry pak navazuje celá řada rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, která se věnuje otázce naplnění hypotézy právní normy, jež tento neurčitý právní pojem obsahuje, v konkrétních skutkových okolnostech jednotlivých případů. Přestože rozšířený senát v citovaném usnesení uvedl, že se nedomnívá, že by bylo možno přistupovat jednotně ke všem ustanovením cizineckého zákona, jež se zmiňují o veřejném pořádku (jak je patrné z výše uvedené citace, rozšířený senát vykládal tento pojem v souvislosti s právní úpravou správního vyhoštění zakotvenou v § 119 ZPC), a při výkladu je nutné na tento pojem nahlížet nejen v kontextu určitého zákona a jeho účelu, ale rovněž v kontextu daného ustanovení a zkoumat účel přímo dotčeného ustanovení, okolnosti jeho vzniku a původu, Krajský soud v Plzni neshledal relevantní důvod, pro který by nebyl výklad rozšířeného senátu aplikovatelný i v projednávané věci. Sám Nejvyšší správní soud tento výklad užívá i v situacích, kdy se jedná o zrušení povolení k trvalému pobytu, tedy i tehdy, kdy jde o omezení práv, jež cizinec již dříve nabyt, ačkoliv se jedná o nejvyšší pobytové oprávnění. Vyplyvá to např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 Azs 73/2011-146, č. 2882/2013 Sb. NSS. Proto lze tento výklad nepochybně užít i tehdy, jde-li „toliko“ o nevyhovění žádosti o udělení pobytového oprávnění nižšího typu, tedy teprve o přiznání práva, jímž cizinec dosud nedisponuje.

56. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu se přitom podává, že znak závažného narušení veřejného pořádku je třeba shledávat naplněným tehdy, pokud cizinec a jeho jednání představuje skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti [srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 9 Azs 313/2016-41, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval výkladem § 77 odst. 2 písm. a) ZPC, ale příslušné závěry jsou aplikovatelné i v nyní projednávané věci].
57. Jak vyplývá z velmi stručné rekapitulace nosných důvodů napadeného rozhodnutí vztahujících se k právní kvalifikaci důvodu pro zamítnutí žalobcovy žádosti (žalovaný jim věnuje celkem téměř 10 stran odůvodnění), žalovaný své rozhodnutí založil na žalobcově poměrně bohaté trestní minulosti. Zohlednil přitom nejen čtyři již pravomocná rozhodnutí trestních soudů, která jsou rovněž heslovitě zmíněna i v tomto rozsudku shora, ale přihlédl rovněž k trestním řízením, která ještě nebyla pravomocně skončena. Tím nijak neporušil presumpci žalobcovy neviny: žalovaný nikdy nekonstatoval, že žalobce trestnou činnost, pro kterou je s ním vedeno posledně zmíněné trestní řízení (t. č. před Okresním soudem v Karlových Varech pod sp. zn. 4 T 68/2021), spáchal. Toliko přihlédl k tomu, že je takové trestní řízení se žalobcem vedeno. Žalovaný však zcela správně přihlédl i k výsledku přestupkového řízení vedeného se žalobcem o přestupku proti občanskému soužití. Skutečnost, že je proti žalobci vedeno další trestní řízení, tak není jediným a dokonce ani nosným důvodem pro aplikaci ustanovení § 87e odst. 1 písm. f) ZPC v jeho věci. Všechny podmínky aplikace tohoto ustanovení by v projednávaném případě byly splněny i bez toho, že by se žalobcem bylo toto posledně zmíněné trestní řízení vedeno. Tato skutečnost je tak použita pouze pro dokreslení skutkového stavu věci, je důkazem, že žalovaný neustrnul při zjišťování skutečností, které jsou relevantní pro rozhodnutí o žalobcově žádosti, na skutkovém stavu zjištěném např. v řízení o zrušení žalobcova povolení k trvalému pobytu, ale snažil se opatřit si zcela aktuální informace. Bylo by naopak pochybením žalovaného správního orgánu, pokud by takto nepostupoval a vůbec by se nezabýval otázkou, zda i v současnosti je vůči žalobci vedeno trestní řízení, jaký skutek je mu kladen za vinu a v jaké procesní fázi se toto trestní řízení aktuálně nachází.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

58. Kromě toho žalovaný správně vyhodnotil rysy žalobcovy osobnosti coby agresivní, nevypočitatelné, k životu, zdraví a majetku druhých bezohledné. Žalobce má jednoznačné sklony k vyvolávání konfliktů a jejich násilnému řešení, zejména pokud je pod vlivem alkoholu. Jeho nebezpečnost nepochybně zvyšuje i skutečnost, že ve své vlasti byl vojákem, jak sám uvedl v protokolu o výsledku ve věci své žádosti o udělení azylu ze dne 31. 10. 2002, tvrdil, že umí dobře střílet. V souladu s tím, že se opakovaně dopouští závažné trestné činnosti, aniž by jakkoli reflektoval několikero odsouzení trestními soudy, a je tedy nebezpečným recidivistou, je pak jednoznačně podložen závěr žalovaného o tom, že žalobce představuje nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. S tímto závěrem není v projednávané věci podle přesvědčení Krajského soudu v Plzni možno jakkoli polemizovat nebo jej zpochybňovat či alespoň relativizovat. Žalobce se první trestné činnosti dopustil již v roce 2003, jen několik měsíců poté, co v České republice našel útočiště (jak plyne ze správního spisu, usiloval tedy o udělení azylu, když se snažil vyhnout se zapojení do války mezi Arménií a Ázerbajdžánem), a poté v ní pokračoval, přičemž závažnost a četnost jeho trestné činnosti má v čase stoupající tendenci. Důvody pro aplikaci ustanovení § 87e odst. 1 písm. f) ZPC jsou v projednávané věci zřejmé a plně podložené.
59. Na těchto závěrech nic nemění žalobcova argumentace článkem 27 směrnice 2004/38/ES upravujícího omezení práva pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků mj. z důvodu veřejného pořádku. Soud v projednávané věci nezjistil, že by postup žalovaného odporoval obsahu tohoto článku citované směrnice. Žalovaný si byl tohoto ustanovení v projednávané věci naopak plně vědom (srovnej str. 7 napadeného rozhodnutí) a neučinil nic, co by s ním bylo v rozporu. Žalobní argumentace je v tomto ohledu poněkud obecná, když se omezuje na citaci některých rozhodnutí Soudního dvora EU, z nichž vyplývá povinnost aplikovat oprávnění správních orgánů plynoucích z tohoto ustanovení restriktivně a po důkladném vyhodnocení potřebnosti takového opatření, aniž by žalobce uvedl, zda a čím případně takovým svým povinností žalovaný nedostál. Soud je přesvědčen, že aplikace § 87e odst. 1 písm. f) ZPC v projednávané věci je založena na důkladném vyhodnocení potřebnosti a restriktivním výkladu citovaného ustanovení.
60. Pakliže žalobce tvrdí, že žalovaný nemohl použít stejnou argumentaci, na základě které zrušil jeho předchozí pobytové oprávnění, a tu přenést do textu odůvodnění nyní žalobou napadeného rozhodnutí, je třeba tomuto názoru v obecné rovině přisvědčit. Řízení o žalobcově žádosti o povolení k přechodnému pobytu má jiný předmět než řízení o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu a obě tato řízení také probíhala jindy. Současně však nelze vyloučit, že skutkové důvody, které správní orgány vedly k jejich rozhodnutí, se mohou částečně překrývat, a proto mohou odkazovat i na totožné podklady apod. Ani tato skutečnost by však nemohla odůvodnit převzetí celé argumentace z jednoho rozhodnutí do druhého. Žalobce však v žalobě ani nespecifikoval, jakou část argumentace uplatněné v rozhodnutí o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu měl žalovaný údajně přenést do nyní napadeného rozhodnutí. Soud nic takového z obsahu napadeného rozhodnutí nezjistil: argumentace obsažená v jeho odůvodnění je plně přílehlavá použité právní kvalifikaci a zcela vychází z podkladů pro vydání rozhodnutí, jež jsou obsaženy ve správním spisu. Nic nespovídá o tom, že by jakákoli její část měla pocházet z jiného rozhodnutí týkajícího se žalobce, aniž by podklady pro ni nebyly součástí vedeného správního spisu.
61. Tento žalobní bod tedy není důvodný.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

62. Dále se soud zabýval žalobním bodem namítajícím nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů. Tento žalobní bod je tvořen několika do značné míry samostatnými námitkami, které v podstatě vytýkají jednak nedostatečné zjištění skutkového stavu, jednak nesprávné právní posouzení věci.
63. Soud především konstatuje, že žalobcova žádost o povolení k přechodnému pobytu byla zamítnuta z důvodu podle § 87e odst. 1 písm. f) ZPC, aniž by zákon vyžadoval, aby došlo k posouzení přiměřenosti dopadů takového rozhodnutí. Žalovaný je však správně provedl, neboť žalobce má na území rodinu (matku, manželku a dvě dcery, z toho jednu dosud nezletilou), a proto bylo na místě vyhodnotit, zda rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebude mít vzápětí porušení mezinárodních závazků České republiky, zejména pokud jde o čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech zakotvujících právo na rodinný život, respektive čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, jenž mj. stanoví, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí.
64. Ačkoliv posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů cizince je vždy (obecně řečeno) založeno na zkoumání relevantních vazeb cizince na území, závažnost zjištěných skutečností není totožná v případě každého v úvahu připadajícího řízení. Odlišit je od sebe v této souvislosti nutno především ta řízení, v nichž jde o odnětí pobytového oprávnění, které již cizinci příslušelo, a ta řízení, v nichž naopak cizinec o udělení pobytového oprávnění, kterým dosud nedisponoval, teprve žádá. V rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30, uvedl Nejvyšší správní soud, že dopady rozhodnutí, kterým se neuděluje pobytové oprávnění, nejsou tak intenzivní jako v případě zrušení pobytového oprávnění. Dospějí-li totiž správní orgány v posléze uvedeném případě k (správnému) závěru, že cizinec nesplňuje hmotněprávní podmínky udělení pobytového oprávnění, nelze takové pobytové oprávnění zásadně přiznat toliko z důvodů posouzení dopadů negativního rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů daného cizince. Tyto závěry již setrvale judikuje i Nejvyšší správní soud (srovnej např. rozsudky ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38, nebo ze dne 30. 11. 2020, č. j. 5 Azs 250/2017-42). Tato distinkce je relevantní i pro projednávanou věc, neboť v ní žalobce usiloval o vydání povolení k přechodnému pobytu, a to za situace, kdy již pravomocně pozbyl povolení k trvalému pobytu (a nerespektoval stanovenou lhůtu k vycestování), přičemž byl naplněn hmotněprávní důvod pro nevyhovění jeho žádosti.
65. V této souvislosti je vhodné stručně zrekapitulovat, že soudu je z úřední činnosti známo, že žalobcovo povolení k trvalému pobytu bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 12. 2020, č. j. OAM-2855-15/ZR-2020, přičemž toto rozhodnutí obstálo jak při přezkumu Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (rozhodnutí ze dne 17. 3. 2021, č. j. MV-24398-5/SO-2021), tak i v následném přezkumu soudy (Krajským soudem v Plzni, Nejvyšším správním soudem a rovněž i Ústavním soudem), a to včetně z hlediska přiměřenosti jeho dopadů do soukromých a rodinných poměrů žalobce, v jehož rámci byly zkoumány i dopady takového rozhodnutí do poměrů žalobcových dcer, včetně nezletilé dcery M.. Nahlíženo optikou těchto skutečností je přitom zřejmé, že aby dopady rozhodnutí o nevydání povolení k přechodnému pobytu žalobce byly shledány nepřiměřenými, přestože dopady rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu byly shledány přiměřenými, muselo by v mezidobí dojít k nějaké zásadní změně v žalobcových soukromých a rodinných poměrech. Jinak by nebylo vysvětlitelné, proč dopady rozhodnutí s nepochybně zcela zásadně intenzivnějšími dopady do sféry žalobcova soukromého a rodinného života jako je rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

byly shledány přiměřenými, ale dopady rozhodnutí s téměř nesrovnatelně nižší intenzitou těchto dopadů, by nedlouho poté byly shledány již nepřiměřenými. Žalobcovy soukromé a rodinné poměry však – přinejmenším s ohledem na to, co žalobce tvrdí ve své žalobě – zůstaly *mutatis mutandis* stejné. Nelze přitom přehlédnout, že vykresluje-li žalobce svou nynější situaci v podstatě tak, že žádost o povolení k přechodnému pobytu byla jeho posledním pokusem zajistit si legalizaci svého pobytu na území České republiky (jak zaznělo během jednání soudu), takže její procesní neúspěch znamená jeho povinnost toto území opustit, může tak činit jediné proto, že neuposlechl již dříve mu stanovenou povinnost území České republiky opustit. Pokud by totiž žalobce této své povinnosti dostál, nemohl by vůbec v průběhu správního řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu a následně v soudním řízení správním stavět věc tak, že důsledkem napadeného rozhodnutí bude jeho povinnost opustit území České republiky se všemi s tím souvisejícími negativními dopady do života členů jeho rodiny a jeho samotného. Žalobce se tak v podstatě snaží těžit ze svého protiprávního jednání, aby vylepšil svou procesní situaci a zvýšil pravděpodobnost, že se pobytového oprávnění domůže alespoň přes tvrzení týkající se přiměřenosti dopadů rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života, ačkoliv jsou v jeho případě naplněny hmotněprávní podmínky nevyhovění jeho žádosti.

66. Pokud jde o problematiku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, namítá žalobce především to, že žalovaný neprovedl jím navržené výsledky: jeho a členů jeho rodiny. Současně tvrdí, že žalovaný si měl opatřit zprávu OSPOD týkající se jeho dcery M., jak rovněž navrhoval.
67. K tomu soud předeseílá, že obecně platí, že důkazy se navrhují k prokázání určitých tvrzení. Podle § 52 správního řádu platí, že účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není povinen provést všechny účastníky navržené důkazy, provede však ty, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009-48, je správní orgán povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést. Aby tak mohl správní orgán učinit, musí již dopředu vědět, jaká tvrzení jimi mají být tím kterým důkazem prokazována. Nezpůsobilým je takový důkazní návrh, který se buď vůbec k žádnému skutkovému tvrzení neupíná, nebo z jehož návrhu je patrné, že ani sám účastník není schopen uvést, co jím má být prokazováno, resp. mají-li snad dokonce relevantní (a předem vůbec nespecifikovaná) skutková tvrzení vyvstat právě až z provedení důkazu. Takový způsob navrhování důkazů není přípustný, neboť zcela obrací shora uvedenou logiku dokazování. Byl-li by akceptován, vedl by ve svém důsledku k zahlcení správních řízení důkazními návrhy, jež by byl správní orgán v zásadě povinen provést, neboť koneckonců nikdy nelze vyloučit, že z jakéhokoli důkazu může vyvstat, třebas i náhodou, alespoň určitým způsobem relevantní skutkový poznatek. Správní orgány by proto nemohly relevantně provést úvahu, který důkaz provést a který nikoli, jak jim ukládá § 52 správního řádu.
68. Výsledek členů žalobcovy rodiny i jeho samotného a návrh na opatření zprávy OSPOD, uplatnil žalobce ve správním řízení poprvé v rámci svého vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 2. 9. 2022. Tyto důkazní návrhy doprovodil ovšem jen zcela obecnými tvrzeními, podle nichž shledal „*neuspokojivý stav a podobu spisového materiálu k otázce eventuálního posouzení přiměřenosti dopadů budoucího rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení i členů jeho rodiny*“, resp. že důkazy navrhuje „*za účelem prokázání existence a intenzity jeho sociálních, kulturních a rodinných vazeb na území České republiky*.“ Žalobce také uvedl: „*Provedení těchto výsledků považuje účastník řízení za zcela*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stěžejní a nezbytné úkony z hlediska úplného a řádného zjištění postoje účastníka řízení k vedenému správnímu řízení, předchozí trestné činnosti a ke zjištění jeho dalších soukromých vazeb na území České republiky stran již zjištěných hlubokých rodinných vazeb, toho, jaký efekt bude mít případné vycestování tohoto do soukromého a rodinného života jeho manželky, dcer, matky a k prokázání toho, zda v případě účastníka řízení skutečně existuje společenská nebezpečnost jeho pobytu na území České republiky.“ Jde-li pak o navržený důkaz zprávou OSPOD, žalobce uvedl, že její vyžádání považuje za „zcela stěžejní a klíčové (...), a to již s ohledem na očividnou skutečnost spočívající v tom, že zamítavé rozhodnutí bude mít především nejzávažnější dopad do situace nezletilé dcery (...) současně zpráva OSPOD bude s to řádně zohlednit a řádně posoudit nejlepší zájem dítěte, neboť se právě k těmto otázkám váže kompetence správního orgánu.“ Žalobce tedy v tomto svém návrhu neuvedl jediné skutkové tvrzení, k jehož prokázání by měly navržené důkazy sloužit. Důkazní návrhy jsou doprovázeny toliko zcela vágními zdůvodněními, z nichž lze přinejlepším dovodit, že příslušná tvrzení mají právě vzejít až toliko ze samotných provedení těchto důkazů. Není přitom vůbec jasné, z jakých důvodů zvolil žalobce právě tento způsob důkazních návrhů, když jsou to právě jeho soukromé a rodinné poměry, které jsou známy zejména právě jemu. Poukazuje-li na ně, pak pro něj nemůže představovat žádný problém je vypočíst s tím, že důkaz o oprávněnosti těchto tvrzení bude podán právě v daném výslechu.

69. Poněkud rozvinutější podobu získaly tyto důkazní návrhy ve vyjádření žalobce k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 27. 10. 2022. V něm žalobce poukazuje na svůj nepříznivý zdravotní stav, který „vyžaduje, aby [měl] zajištěnou co nejvyšší zdravotní péči“, hovoří o závažném onemocnění své manželky a o tom, že jeho matka je nemohoucí osobou v již pokročilém věku. Žalobce tvrdí, že právě on je osobou, která „finančně a jinými způsoby zajišťuje lékařskou péči své manželky a obecně péči o svou nemohoucí matku. Bez jeho přítomnosti nebude možné tuto péči nijak zajistit (...).“ Kromě toho žalobce materiálně zajišťuje i studia svých dcer T. a M.. Žalobce je živitelem dcery M., pročez „správní orgán musí zkoumat, zda případná ztráta živitele (tj. žadatele) by představovala pro jeho dceru tak zásadní skutečnost, že by jí nezbývalo nic jiného než vycestovat pryč do domovského státu svého otce.“ Současně by správní orgán dle žalobce „měl zjišťovat, jak intenzivní je vztah závislosti mezi žadatelem a jeho dcerou. Měl si tedy zjistit, zda dcera je závislá nejen z finanční, nýbrž také z citové stránky. Je-li tento vztah závislosti natolik intenzivní, nutilo by zamítavé rozhodnutí dceru účastníka řízení k nucenému opuštění EU jako celku (...).“ Následně žalobce argumentuje, že jeho dcera M. je na něm existenčně závislá, jde o nezaopatřenou a nezletilou osobu závislou na něm nejen finančně, ale i citově. Z těchto důvodů je dle žalobce věcí správního orgánu, aby ze své úřední povinnosti zjišťoval všechny relevantní skutečnosti týkající se skutkového stavu věci ve vztahu k ní. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že relevantními prostředky získání těchto skutečností je výslech a zpráva OSPOD. K navrhovanému výslechu členů jeho rodiny i jeho samotného pak žalobce pro žalovaného vytvořil i seznam navrhovaných otázek.
70. Je tedy třeba především konstatovat, že ani v tomto vyjádření žalobce své důkazní návrhy nedoprovodil způsobitelnými skutkovými tvrzeními. Omezil se na tvrzení o závislosti členů rodiny na něm, aniž by konkretizoval, jak se tato závislost projevuje, jaké činnosti od něj vyžaduje, proč je může poskytovat právě jen on apod. Pokud jde o dceru M., omezil se rovněž na takto zcela obecné proklamace, přičemž v podstatě ponechal na žalovaném, aby všechny okolnosti zjistil „ze své úřední povinnosti.“ Ani v tomto případě není přitom zřejmé, co žalobci bránilo, aby ty skutečnosti, o jejichž prokázání mu snad šlo, sám uvedl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Jako ztělesnění nesprávného postupu při navrhování důkazů je pak třeba vyhodnotit žalobcem vytvořený seznam otázek, na které by se měl žalovaný doptávat při výsledku členů jeho rodiny. Zde je již prakticky naprosto nepochopitelné, z jakého důvodu žalobce sám neuvedl samotná tvrzení (tedy zřejmě odpovědi, které měli členové jeho rodiny poskytnout), ale omezil se právě jen na otázky.

71. Soud pak nepřehlédl, že v napadeném rozhodnutí vyšel žalovaný při posuzování přiměřenosti dopadů svého rozhodnutí z nesprávné premisy, že důsledkem napadeného rozhodnutí je povinnost žalobce vycestovat z území, neboť již nebude oprávněn na území České republiky v podstatě neomezeně pobývat. To však, jak už na to soud poukázal shora, není pravda, neboť žalobce již v dané době více než rok a půl žádným pobytovým oprávněním na území České republiky nedisponoval (předchozí pobytové oprávnění, povolení k trvalému pobytu, bylo žalobci pravomocně zrušeno k 19. 3. 2021), a proto jen sotva může rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu znamenat pro žalobce, že již nadále nemůže na území České republiky pobývat. Žalobci byla lhůta k vycestování a výjezdní příkaz pravomocně stanoveny již v rozhodnutí o zrušení jeho trvalého pobytu. Žalovaný tedy poměřoval možný zásah do žalobcových soukromých a rodinných poměrů při zohlednění větší potenciální újmy, než žalobci tímto rozhodnutím reálně hrozila.
72. Žalovaný zjistil všechny jemu dostupné vazby žalobce na území České republiky; jedná se o jeho manželku, dcery (jednu zletilou a jednu nezletilou), bratra, sestru a matku, přičemž jeho pozornosti neuniklo, že tito příbuzní (stejně jako sám žalobce a jeho manželka) vystavěli svá pobytová oprávnění na sňatcích s občany České republiky, která skončila následným rozvodem. Při posuzování možných dopadů do žalobcových soukromých a rodinných poměrů žalovaný přihlédl k písemným vyjádřením, která byla přílohou jeho vyjádření ze dne 24. 10. 2022, šlo o vyjádření žalobce, jeho manželky, sestry a dcery M.. Žalovaný zohlednil, že byť žalobce tvrdí, že zajišťuje obživu své rodiny, doložil jen příjmy za rok 2021 v průměrné měsíční výši 17 482 Kč, tedy méně, než kolik by činilo životní minimum pro jeho rodinu v daném roce (19 090 Kč). Žalovaný rovněž akceptoval žalobcova tvrzení o jeho zdravotním stavu, nicméně poukázal na to, že žalobcem opakovaně zmiňovaný zákaz cestování sám žalobce porušuje, když cestuje do Polska, kde požádal o povolení k přechodnému pobytu, a rovněž manželku opakovaně doprovází do SRN, takže pozemní cestování mu jeho kardiologické obtíže neznemožňují. Současně zaznamenal i to, že tato onemocnění žalobci nebrání, aby se v nočních hodinách pohyboval po hernách a kasinech, konzumoval alkohol a opakovaně se dopouštěl výtržnictví, nebezpečného vyhrožování a dokonce ublížení na zdraví. V souvislosti s žalobcovou opakovanou trestnou činností žalovaný konstatoval, že byť žalobcovo zapojení do ekonomických činností na území ČR odpovídá zapojení cizince s povoleným trvalým pobytem, žalobce se neintegroval po stránce společenské a neztotožnil se se zákony země, která mu poskytla azyl. Považuje se díky svým rodinným vazbám za nevyhostitelného a nepostižitelného. Jde-li o dopady do soukromých a rodinných poměrů žalobce, žalovaný uvěřil pevnosti vazeb žalobce k jeho manželce a dcerám, předestřená tvrzení nijak nezpochybnil, proto nepřistoupil k provedení navrhovaných výsledků: pokud chtěl žalobce uvést další skutečnosti, mohl tak učinit v rámci svých tvrzení. Jelikož žalobcovy příjmy plynou dle jeho tvrzení toliko z pronájmu nemovitostí (bez ohledu na jejich výši, jak byla zmíněna shora), může žalobce finanční zabezpečení poskytovat své rodině i ze zahraničí, odkud se může starat i o společnost BOHEMIA CRYSTAL KARLOVY VARY s. r. o. Jakkoli tedy jeho nepřítomnost v České republice bude určitý

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zásah do jeho ekonomické situace představovat, nejde o zásah nepřiměřený.

73. Z hlediska žalobcových dcer pak žalovaný uznal, že nepřítomnost žalobce bude zásah do jejich rodinného vztahu představovat, ani v tomto případě ale nepůjde o zásah nepřiměřený. Jedna z dcer je již zletilá, druhá dosáhne zletilosti za několik měsíců, jde tedy o osobu, která se již osamostatňuje. Vzájemný kontakt je možno zajistit i prostředky komunikace na dálku. Žalovaný nijak nezpochybnil údaje, které jsou obsaženy ve vyjádření žalobcovy dcery M. o pevnosti jejího vztahu k otci, ale upozornil současně, že zejména žalobcova opakovaná trestná činnost do určité míry zpochybňuje jeho výchovný vliv a tvrzenou nezbytnou péči o členy rodiny. Nikdo z rodiny není na žalobci pobytově závislý, ekonomická závislost na žalobci nebyla v řízení prokázána. K vycestování není nucena ani žalobcova zletilá dcera, ani jeho nezletilá dcera, která brzy dosáhne zletilosti a může se sama rozhodnout, kde bude žít.
74. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uzavřel, že to byl žalobce, kdo svou závažnou a opakovanou trestnou činností způsobil, že jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu nemůže být vyhověno, a tedy i s tím související zásah do soukromých a rodinných poměrů způsobil sám.
75. Soud je přesvědčen, že žalovaný provedl posouzení přiměřenosti dopadů svého rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Jak vyplývá už ze shora řečeného, především nelze žalovanému vytýkat, že neprovedl výslech členů žalobcovy rodiny. Tyto výslechy byly navrženy nezpůsobile, neboť se neupínaly k žádnému konkrétnímu tvrzení. Žalobce tyto důkazní návrhy doprovodil jen zcela obecnými až vágními formulacemi, které nenesly žádnou informaci relevantní pro skutkový stav věci. Bylo přitom věcí žalobce, aby nejprve uvedl konkrétní skutková tvrzení, k jejichž prokázání má ten který důkazní prostředek sloužit. To se však v projednávané věci nestalo, jak je patrné z výše uvedené rekapitulace způsobu, kterým byly tyto výslechy žalobcem navrženy. Pokud žalobce v této souvislosti odkazuje na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-42, sám vyvrací jejich použitelnost v projednávané věci, když v citovaném rozsudku (bod 41) kasační soud uvádí, že k navrženým výslechům byla vznesena dostatečně konkrétní tvrzení, na což sám žalobce poukazuje v žalobě tučným písmem. To se ale v projednávané věci nestalo. Žalobce žádná konkrétní tvrzení, která by měla být výslechy členů jeho rodiny prokázána, neuplatnil. Nestalo se tak ani vymezením okruhů otázek, které by měl správní orgán členům žalobcovy rodiny pokládat. Takový postup byl ze strany žalobce fakticky paradoxní, neboť na jednu stranu nedostal svým procesním povinností řádně rozhodující skutečnosti tvrdit, ale současně si osoboval povinnosti správního orgánu, které by mu vznikly v případě, že by žalobce řádná skutková tvrzení uplatnil. Pak by bylo věcí správního orgánu, aby prostřednictvím provedeného dokazování tato tvrzení buď potvrdil, nebo vyvrátil, přičemž by bylo možné hodnotit i to, jaké otázky členům žalobcovy rodiny pokládal, zda se jednalo o dotazy relevantní apod. Není však možné nahrazovat skutkové tvrzení prostřednictvím formulace dotazu, neboť stále zůstává nejasné, co má být dokázáno (tedy o čem má vyslýchaný vypovědět, co z jeho výpovědi má vyplynout).
76. Žalobce ostatně tuto vadu svého postupu ve správním řízení nenapravuje ani v žalobě. I v ní se totiž omezuje na konstatování, že se žalovaný vyhnul své povinnosti zjistit podstatné okolnosti soukromého a rodinného života žalobce, zejména pokud jde o jeho péči o členy jeho rodiny, o okolnosti týkající se nezletilé dcery M. apod., aniž by alespoň

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nyní uvedl jedinou konkrétní skutečnost, která tedy měla být prostřednictvím těchto výsledků prokázána. Nadto soud konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný se naopak otázkám spojeným s tvrzenou péčí o členy žalobcovy rodiny věnuje, přičemž přihlíží ke všem skutečnostem, které mají podklad ve správním spisu. Stejně tak se zabývá i situací žalobcovy dcery M.. Soukromé a rodinné poměry žalobce byly žalovaným posouzeny na podkladě všech žalovanému dostupných informací, a to řádně, přezkoumatelně a s velkou mírou pečlivosti. Pokud jde o závislost členů žalobcovy rodiny, vyšel žalovaný přímo z tvrzení samotného žalobce, která však správně zasadil do patřičných souvislostí zjištěných z provedeného dokazování. Skutečnost, že nebylo vyhověno návrhům žalobce na provedení výsledku členů jeho rodiny, nelze přitom ztotožňovat s tím, že správní orgán nedal členům žalobcovy rodiny možnost se k věci vyjádřit. Přihlédl totiž k písemným vyjádřením žalobcovy dcery, manželky i sestry a nic nebránilo k podání obdobného vyjádření ani dalším členům jeho rodiny. Nad rámec uvedeného soud podotýká, že je to naopak písemné vyjádření, které umožňuje soustředěnější a koncepčnější vyjádření se k věci než výsledk, při kterém navíc vyslýchaný může čelit protiotázkám a nervozitě. Žalobce by tak jistě mohl oprávněně zpochybňovat postup žalovaného, pokud ten by k obsahu písemných vyjádření členů jeho rodiny nepřihlédl, resp. by jejich obsah zpochybňoval, aniž by je vyslechl, ale za situace, kdy žalovaný jejich obsah nijak nerozporuje, nelze mu současně vytýkat, že případným výsledkem (např. žalobcovy dcery) by snad mohl zjistit ještě něco dalšího. Uvést tyto další skutečnosti přímo v písemném vyjádření žalobcově dceři a dalším členům jeho rodiny nic nebránilo (alespoň to není tvrzeno), potažmo nic nebránilo žalobci, aby je uvedl popřípadě sám, pokud už měl promyšlené otázky, na které se měl žalovaný jeho dcery zeptat: mohl tak koneckonců učinit i sám a odpovědi dcery žalovanému předložit.

77. Žalovaný rovněž přihlédl ke zdravotnímu stavu žalobce i jeho manželky, a to na základě podkladů, které sám žalobce předložil, přestože část z nich byla předložena v němčině bez ověřeného překladu, zohlednil je tedy fakticky nad rámec svých povinností (§ 16 odst. 2 správního řádu). Zbývá dodat, že žalobce netvrdil ve vztahu ke zdravotnímu stavu svému i své ženy nic nad rámec toho, co bylo těmito listinami také prokázáno, tedy nic, co by snad bylo třeba dále prokazovat jinými důkazními prostředky.
78. Žalobcová argumentace rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, není v projednávané věci přílehlavá. Především, v nynější věci se nejedná o výsledek správního řízení zahajovaného z moci úřední, v němž má být účastníku uložena povinnost. V takovém typu řízení je obecně akceptována vyšší míra povinnosti správních orgánů objasnit z úřední povinnosti i skutkový stav věci, ostatně reflektuje to i příslušná právní úprava. V nyní řešené věci však správní orgány vedly řízení o *žalobcově žádosti*, kde je naopak standardem vyšší odpovědnost účastníka ve vztahu k přednesu tvrzení, která odůvodňují vyhovění žádosti, a rovněž i ve vztahu k navržení příslušných důkazů. Jinými slovy řečeno, přístup účastníka řízení o žádosti, který se pokusí přenést odpovědnost za náležité zjištění skutkového stavu věci, notabene pokud jde o otázky natolik intimní povahy, jako je potenciální zásah do soukromého a rodinného života (které v zásadě nejsou správnímu orgánu dostupné jinak než cestou součinnosti samotného účastníka řízení), neodpovídá právní úpravě, a to ani tehdy, pokud sám účastník poskytne správnímu orgánu vágní indicie nebo dokonce otázky, na něž by se měl podle jeho představ dotazovat. To platí zvláště tehdy, pokud z obsahu správního spisu není seznatelné, že by žalobci cokoli bránilo, aby příslušná tvrzení sám správnímu orgánu předestřel, aby ten mohl zvážit jejich relevanci a případnou potřebu je prokazovat, např. i prostřednictvím provedení výsledku.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

79. Vyjadruje-li žalobce obavy o osud své manželky a matky, o které údajně pečuje, pak zapomíná, že má na území České republiky stále své sourozence, kteří mohou o jeho ženu a matku také pečovat (jeho sestra má na matku dokonce navázáno pobytové oprávnění). Jak poukázal žalovaný, členové žalobcovy rodiny mohou také využívat možnosti plynoucích ze systému českého sociálního zabezpečení. Na druhé straně, pokud jde o jeho kardiologické onemocnění, může potřebnou péči čerpat i v zemi svého původu.
80. Rodinné vazby, popřípadě i vazby velmi pevné a hluboké, nelze považovat za pomyslný štít před následky jednání samotného cizince, tím méně v situaci, kdy se cizinec opakovaně dopouští závažné kriminality. Pokud cizinec páchá závažnou trestnou činnost, je recidivistou, dostává sám sebe a své blízké do složité situace, která je ovšem přičitatelná právě jemu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 9 Azs 401/2018-37). Přiměřenost zásahu do soukromých a rodinných poměrů je navíc nutno vždy odvíjet od intenzity porušení veřejného pořádku, jak Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016-59. Čím vyšší je intenzita porušení veřejného pořádku, tím větší mohou být i dopady rozhodnutí o zrušení pobytu do soukromého a rodinného života cizince. Při mimořádně závažné a dlouhotrvající trestné činnosti lze proto situace, které by vedly k upřednostnění soukromých poměrů cizince před ochranou veřejného zájmu, považovat za zcela výjimečné a ojedinělé (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30). V projednávané věci se přitom žalobce opakovaně dopouštěl velmi závažné trestné činnosti i proti životu a zdraví podle první hlavy trestního zákoníku. Intenzitu porušení veřejného pořádku lze proto hodnotit jako velmi vysokou. V souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu by proto žalobce musel předestřít velmi výjimečné okolnosti stojící na straně jeho osobních a soukromých poměrů, které by mohly zvrátit rozhodnutí žalovaného. To se ale v nyní řešené věci nestalo.
81. Žalovaný tedy nepochybil, když neprovedl výslech žalobce ani členů jeho rodiny.
82. Soud se neztotožňuje ani s tvrzením, že žalovaný upřel žalobcově dceři M. právo být slyšena. Žalovaný především zohlednil její písemné vyjádření ve věci. Již tím dostal požadavku čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, neboť z tohoto ustanovení nelze dovodit povinnost správních orgánů slyšet dítě v konkrétní procesní formě (např. tedy v rámci výslechu). Jeho smyslem je poskytnout možnost dítěti vyjádřit se a uplatnit svůj názor a pohled na věc v řízeních, která se ho dotýkají. Tomuto požadavku bylo postupem, který žalovaný zvolil, vyhověno. Pakliže žalobce tvrdí, že prostřednictvím výslechu mohly být některé skutečnosti zmíněné již v onom písemném vyjádření rozvinuty, jde opět o výraz žalobcova nepochopení logiky dokazování. Žalobci nic nebránilo, aby uvedl rozhodující skutečnosti, které mají být výsledkem jeho dcery prokázány. Nic nad rámec toho, co bylo obsaženo již v jejím vyjádření, však žalobce nesdělil. Naopak, prostřednictvím zdůvodnění tohoto důkazního návrhu ponechával pomyslnou iniciativu na žalovaném.
83. I v žalobcem opakovaně zmiňovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52, přitom konstatuje kasační soud (podtržení připojil Krajský soud v Plzni): „*Pro kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte je zásadní dostatečné množství informací, na základě kterých správní orgány budou mít přehled o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dítěte. Míra a intenzita poměřování zájmu dítěte (rodinného života cizince) na straně jedné a konkurujícího veřejného zájmu na straně druhé je totiž přímo odvislá od množství a kvality informací, jež má správní orgán k dispozici. Břemeno tvrzení však tíží primárně cizince – právě on disponuje relevantními informacemi ze svého rodinného a*

soukromého života, které může vylíčit a položit tak na pomyslnou misku vah oproti konkurujícímu veřejnému zájmu. Je to proto „primárně žadatel (stěžovatel), kdo má povinnost správnímu orgánu uvést informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a byly by případně způsobilé převážit nad jinými zájmy a hledisky. Teprve v případě, že by měl správní orgán o těchto informacích pochybnosti, nebo by nastala potřeba jejich doplnění, lze vyžadovat odpovídající procesní aktivitu po správním orgánu;“ bod 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020 - 27. *Otázka existence rodinných vazeb a s tím související rodinný a soukromý život cizince je tak primárně řešena ve správním řízení – v něm správní orgány posuzují skutečný rodinný život žadatele a autenticitu tvrzených rodinných vztahů.* Tyto závěry ovšem nejsou popřeny ani tím, že „ve hře“ je nezletilé dítě, jehož zájmy musí vstoupit do popředí úvah správních orgánů v souladu s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Ačkoliv žalobce správně poukazuje na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, na které posléze odkazuje i další rozhodovací praxe kasačního soudu (např. rozsudek ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25) a v němž je shrnuta i recentní rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ze dne 9. 4. 2019, I. M. proti Švýcarsku, stížnost č. 23887/16, rozsudek ze dne 8. 11. 2016, El Ghatet proti Švýcarsku, stížnost č. 56971/10), ani v nich nelze nalézt oporu pro jím implicitně zastávaný názor, že postačí správní orgány informovat o tom, že má nezletilou dceru, aby byla *veškerá* procesní aktivita přesunuta právě na správní orgán, přičemž žalobce bude sám sebe stavět do role pomyslného arbitra, jemuž přísluší hodnocení, zda správní orgány zjistily nebo nezjistily dostatek informací o jeho soukromém životě (případně o jeho vztahu s nezletilým dítětem), aby mohly řádně posoudit přiměřenost dopadů jimi vydaného rozhodnutí do jeho soukromých a rodinných poměrů. Jinými slovy řečeno, ani to, že cizinec má na území České republiky nezletilé dítě, mu nevystavuje *bianco šek*, jehož prostřednictvím by sám mohl zcela rezignovat na svou vlastní procesní aktivitu.

84. Pochybení pak soud neshledal ani v tom, že si žalovaný neopatřil zprávu OSPOD ohledně žalobcovy dcery M.. I na tento důkazní prostředek se vztahuje to, co bylo řečeno výše. Žalobce neuvedl, k prokázání čeho konkrétně by měla tato zpráva sloužit. Přitom v napadeném rozhodnutí žalovaný jednoznačně konstatoval, že ideální by bylo, kdyby dcera M. mohla vyrůstat v přímém kontaktu se svými rodiči, ale tato situace není v projednávaném případě možná, neboť žalobcově žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu nelze vyhovět. Správně bylo zohledněno to, že žalobcova dcera brzy dosáhne zletilosti a bude moci sama rozhodnout o místě svého pobytu. Do té doby lze kontakt mezi M. a žalobcem zajistit jinak (vízum strpění, prostředky komunikace na dálku apod.). Správní orgány se tak zabývaly soukromými a rodinnými poměry žalobce, stanovily možný zásah svého rozhodnutí a tento zásah poměřily relevantně poměřily s důvody, pro které nebylo možno žalobcově žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu vyhovět.

Závěr a náklady řízení

85. Soud dospěl závěru, že žaloba, jíž se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, není důvodná, výrokem I. tak žalobu zamítl.
86. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“

87. Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla soudem zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který podle příslušné judikatury Nejvyššího správního soudu nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 8. února 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu